D·N

12/8 1953

Frankrikes kris

Efter en ljusning kring veckoskiftet i den franska strejksituationen har läget åter allvarligt förvärrats. Det är de anställda vid järnvägarna som är mest aktiva, men kommunistiska strejkorder har nu utgått även till de hittills tämligen förskonade gruvorna, och inom andra statliga företag förestår nya eller skärpta aktioner. En stor del av samhällsmaskineriet hotas alltså under de närmaste dagarna av total förlamning.

Strejken är i första hand riktad mot regeringen Laniels besparingsdekret för de allmänna verken och de förstatligade företagen. Dessa går bland annat ut på begränsning av nyrekryteringen och höjning av pensionsåldern för vissa kategorier. Den omfattning som de för både regeringen och allmänheten överraskande protestaktionerna fått tyder emellertid på att missnöjet har djupare och mera allmänna orsaker. Det riktar sig helt enkelt mot den oerhörda försämring av löntagarnas villkor som blivit följden av den praktiskt taget oavbrutna inflationen efter andra världskriget. Trots de väldiga prisstegringarna har genomsnittslönerna för de grupper som berörs av strejkerna stannat vid 400 à 500 kronor i månaden. Men därtill kommer naturligtvis ett rent politiskt motiv, en önskan att kompromettera och omöjliggöra en högerregim som Laniels.

Ett anmärkningsvärt drag har varit att initiativet, åtminstone till en början, låg hos den av socialisterna dominerade landsorganisationen Force Ouvrière, medan kommunisternas CGT höll sig mera i skymundan. Det förefaller troligt att CGT:s återhållsamma attityd berodde på allmänna instruktioner från Moskva. Kommun..tledda strejker går knappast bra ihop med "avspänningsoffensiven". Sedan strejkvågen väl börjat rulla och fått så stor omfattning har emellertid kommunisterna inte varit sena att träda i förgrunden — av inrikespolitiska skäl kan de givetvis icke låta sina socialistiska rivaler framstå som de ledande i en proteströrelse som visat sig ha sådan förankring inom statsföretagen.

Strejken har på sina håll jämförts med dem som drabbade Frankrike folkfrontsåret 1936. Då spelade emellertid de rent politiska faktorerna en ojämförligt större roll, och arbetaraktionerna antog en ytterst elakartad, nästan halvrevolutionär karaktär, som man denna gång inte har någon motsvarighet till. Inte heller går det att jämföra konflikten med den våg av strejker som drog över Frankrike 1948. Den gången rörde det sig om en utrikespolitiskt färgad sabotageaktion med förgreningar även till andra länder. Genom att tillämpa taktiken med "roterande" strejker — alltså att flytta konflikterna från industri till industri och från en landsdel till en annan — lyckades kommunisterna vålla ekonomiskt avbräck som inte stod i någon proportion till de jämförelsevis begränsade aktionerna.

Regeringen befinner sig i en utomordentligt svår situation. I sin motivering för behovet av ekonomiska fullmakter — som inte är avsedda att gå ut endast över arbetare och löntagare — framhöll Laniel att en rad åtgärder var oundgängligen nödvändiga för att få Frankrike ekonomiskt på fötter. Han vädjade till alla klassers medborgaranda och förklarade att staten kan hotas av förmåner för medborgarna som den själv har varit med om att skapa. Som illustration kunde han ha använt den lika kuriösa som våldsamma protestaktionen från sydfranska vinodlare, vilken lett till att vägarna barrikaderats med vinfat och att trafikanter beretts den angenäma överraskningen att gratis få förfriska sig med vinodlarnas produkter. Protesten riktar sig mot regeringens planer att inskränka de från ekonomisk synpunkt ohållbara stödköp av överskottsvin som i åratal vållat statskassan väldiga förluster.

Laniel är naturligtvis inte den förste som insett att det måste krafttag till om den ekonomiska stagnationen skall övervinnas. Pinay framlade ett liknande program, men fälldes av motståndet. Laniel har emellertid givit intryck av att vara mera fast besluten än någon av föregångarna att få de nödvändiga reformerna genomförda. Till en början förkastade han också varje tanke på reträtt inför de strejkande arbetarna, men han har redan fått mjuka upp sin hållning. Det är icke uteslutet att fortsatta arbetar- och tjänstemannaaktioner definitivt tvingar honom på knä. Men därmed löses icke Frankrikes kris. Tvärtom skulle utsikterna att komma till rätta med de utbredda och djupt rotade ekonomiska missförhållandena te sig än mer avlägsna.

Kanadas val

Som man allmänt väntat vann det liberala partiet en överlägsen seger vid valen till det kanadensiska underhuset i måndags. Partiets majoritet blev visserligen något minskad, men är fortfarande överväldigande, omkring sjuttio mandat över alla oppositionspartierna tillsammans. Det är den femte valsegern i följd efter aderton års liberal regering och från denna synpunkt en märklig sak i parlamentarismens historia. Det konservativa partiet, som bland annat utlovat en sänkning av skatterna på 500 miljoner dollar, vann ett fåtal platser mera än vid 1949 års val, men dess frammarsch var mindre än de mest pessimistiska iakttagare antagit. Något bättre gick det för de båda små oppositionspartierna, socialdemokraterna (Cooperative Commonwealth Federation, CCF, och Social Credit-partiet), som båda ungefär fördubblade sitt mandatantal. Kommunisterna blev liksom vid föregående val helt utslagna. Valresultatet visar att väljarna är belåtna med den liberala regeringens moderata reformpolitik, men kan sannolikt också uppfattas som ett speciellt förtroendevotum för den populäre 71-årige premiärministern Louis St. Laurent.

Valstriden har varit ovanligt mild, och några större överraskningar har inte förekommit vare sig i kampanjen eller i resultaten. Valutgången i de särskilda provinserna bekräftar emellertid på ett slående sätt den gamla iakttagelsen att väljarna i stor utsträckning röstar med ett parti vid de unionella valen och med ett annat vid provinsvalen. I Ontario, där de konservativa har en överväldigande majoritet i provinsrepresentationen, vann liberalerna 52 av 85 platser; i Quebec, där det fransknationella katolska partiet, Union Nationale, sedan många år har regeringsmakten, var den liberala majoriteten ännu större. Till och med i British Columbia, där vid provinsvalen för två månader sedan Social Credit-partiet segrade överlägset, fick liberalerna det största antalet mandat. Endast i två provinser led partiet nederlag, nämligen i Alberta, som sedan tjugu år behärskas av Social Credit-partiet, och i Saskatchewan, där socialdemokraterna har majoritet sedan 1944.

Kanadas utrikespolitik skulle säkerligen ha förblivit i huvudsak oförändrad hur än valet utfallit. Den liberala segern är en garanti för att orienteringen förblir densamma som förut. Till de nyvalda medlemmarna av underhuset hör John W. Pickersgill, sedan länge en framstående kraft inom den liberala partiledningen och av ryktet utpekad som premiärministerns blivande efterträdare.

Handelspolitiskt dröjsmål

Den västtyska dumpingen av vätesuperoxid på den svenska marknaden — sedan månader ett kännbart fenomen — är för närvarande så kraftig att det skulle vara möjligt att åter exportera den här till mycket lågt pris sålda tyska produktionen till Tyskland och där sälja den med god vinst. I själva verket sker också ett egendomligt handelsutbyte på området: under det att vi köper vätesuperoxid så billigt från Tyskland att våra fabrikanter inte kan hävda sig på hemmamarknaden, lyckas de på den tyska vinna avsättning för sina produkter — där är priserna tillräckligt höga för vinstgivande försäljning.

Ett exempel på hur det kan gå på grund av vår i tullpolitiskt avseende dåliga beredskap! Andra och viktigare exempel har anförts från skilda håll. Mekanförbundet, Elektroindustriföreningen och Järn- och metallindustriföreningen har tidigare inom sina områden kunnat påvisa liknande förhållanden. Redan i januari i år begärde generaltullstyrelsen med anledning av dessa uppgifter en provisorisk skärpning av tullskyddet — i väntan på resultatet av den sedan ett par år arbetande tulltaxekommittén. Under vårriksdagen tog folkpartiledaren upp frågan i en interpellation till handelsministern. Hr Ohlin framhöll särskilt behovet av en förhandlingstulltariff; genom att i förhandlingar hota med tullhöjningar skulle man många gånger lyckas vinna att motparten inhiberade planerade tullhöjningar för egen del eller kanske t. o. m. drevs att göra portarna i den gamla tullmuren en aning bredare. Att som en motåtgärd vid ren dumping gripa till s. k. antidumpingtullar ligger för övrigt helt i linje med Gattavtalets bestämmelser för den internationella handelns liberalisering.

Handelsministern kunde inte förneka att behov av ingripande mot dumping och tullpolitisk diskriminering på andra håll av svenska varor kunde föreligga. Han hänvisade emellertid till de möjligheter — långt mer begränsade och långt mer svårmanövrerade — som kvantitativa importbegränsningar medger. Så länge konkurrensläget inte blir "katastrofalt" ville han inte företa någon ändring. Finansministern var som vanligt ännu katigare. I motsats till bl. a. generaltullstyrelsen, kommerskollegium, Industriförbundet och Exportföreningen förklarade han att det inte var bevisat att förhandlingstullar kunde vara en tillgång i handelsförhandlingar. Åtgärder som handelsministern ansåg så betydelsefulla att de borde sparas tills läget blev "katastrofalt" misstänkte således finansministern för att vara verkningslösa.

Vad regeringens ovilja att förbättra den handelspolitiska beredskapen än kan ha berott på — var skälet endast att man ansåg det olämpligt att erkänna att hr Ohlin hade rätt? — är det en olycklig förhalningspolitik som man givit sig in på. Tidigast 1956 väntas tulltaxekommittén bli klar — och sedan kan det dra ut ytterligare på tiden innan de nya reglerna blir fastställda. Det är att i onödan göra oss svaga i ett handelspolitiskt särskilt påfrestande skede.

Roysie

Nattlinne Bäckebölja 18:75

Skobell säljer jättebilligt

SE DET VAR EN RIKTIG REALISATION

Kvarvarande restpar dam- herr- o. barnskor

Skobell Endast Götgat. 97

FÄLTBIOLOGER PÅ LÄGER VID NÄRKESJÖ

Dagens entomologiska fångst är liten i formatet, men vittjas här med stort intresse av fr. v. Göran Larsson, Köping, Bertil Rennerfelt, Stocksund, Staffan Holmgren, Edsele, och Nils Ahlberg. På mittbilden en av lägrets skickligaste ornitologer, schweizaren Jaques Trüb, som stortrivs i de vildvuxna skogarna. Längst till höger planlägger fr. v. Sven Andersson, Örebro, Rolf de Val, Bjurholm, och Einar Rogge från Jönköping en lämplig rutt för morgondagen.

Italienare i grantopp lurpassar på älg
Tyska ornitologer ringmärker lärkfalk

Från Dagens Nyheters utsända medarbetare

HASSELFORS, tisdag.

Högt uppe i en gran sitter en italienare i shorts och stövlar — höger arm om trädstammen och i vänster näve kikaren. Han spanar och lyssnar intensivt och ser liksom i andanom en älg komma trampande genom blåbärsriset. Han har aldrig sett någon förut, men nu eller aldrig... Han tillhör en internationell skyttekedja, som för dagen planterats ut i ett skogsbryn vid den närkingska sjön Teen, och från skogens andra bryn har avgått en patrull drevkarlar som med buller och oväsen skall jaga fram skogens fyrbenta invånare till skyttelinjen. Spänd förväntan över hela linjen och mest i grantoppen, men vad som så småningom kommer är drevkarlar. Älgen har undgått patrullen. Enda bytet blev en hare och en räv, som plötsligt jagades upp av bullret och röd och grann rann förbi en förvånad skytt på pass i en mossig sänka.

Men varken skyttar eller drevkarlar skulle [illegible]ma på idén att skjuta på det [illegible]vilda. De är alla unga fältbiologer, svenska, franska, holländska, engelska, tyska, schweiziska och italienska, som för första gången samlats till ett läger på svensk mark, adress: Hasselfors bruk, Hasselfors. Arrangör är Sveriges fältbiologiska ungdomsförening, och i tältstaden vid sjön Teen är fröken Anne von Essen bas för 35 svenskar och 25 utlänningar, som sedan tio dagar tillbaka bedriver omfattande studier av traktens kryp, större fyrbenta, fåglar och växter.

Varje morgon traskar sällskapet i väg gruppvis med smörgåspaket, termos, kikare, fågelböcker, floror och kameror i packningen. De skickligaste lägerdeltagarna fungerar som gruppledare, vilket inte hindrar att var och en koncentrerar sig på sitt lilla kryp, sin önskefågel — eller drömmen om en älg som italienaren Pedrotti Franco burit på ända sedan färden till Sverige blev avgjord. Hans specialintresse är nämligen de fyrbenta, vilda djuren och deras vård. Rådjur, räv och hare har han kommit in på livet och en bäverstuga här och där, men annars har han fått fått mera utbyte av traktens bevingade släkte. Smålom och storlom är inte småspik det heller, och orren som en tidig morgon dök fram på Skagershultsmossen har han noggrant noterat i sina anteckningar.

När man går med drevkarlarnas trupp kan man efter en liten stund klassificera deltagarna, åtminstone grovt. Entomologerna och botanisterna har blickarna riktade mot marken, medan ornitologerna gärna spanar upp i det blå. Fotografen Sven Anderson från Örebro spanar fiket efter allt levande. Han hittar en snokunge på en skogsväg, kittlar på försök en av flickorna.

— Nej, men se det är ju en snok, säger den kvinnliga fältbiologen utan att darra.

I höga stövlar trampar schweizaren Jaques Trüb fram genom den låglänta Närkesskogen. Han tillhör "Groupe des Jeunes", en mycket kvalificerad grupp fältbiologer i Schweiz, som känner hemlandets djur- och fågelliv till punkt och pricka. Jaques tycker om när marken blir sank. Han trampar helst där grönbenor och spovar håller till.

Öga mot öga med rådjurspar

— Vi har dikat ut alldeles för mycket i Schweiz, säger han. Ni är lyckliga ni som har era myrar kvar och inte som vi går miste om fågeläng efter fågeläng. Jag är väldigt nöjd med vad jag har fått se här, och jag tycker om era vilda skogar, där man rätt som det är står öga mot öga med ett rådjurspar och där rävarna bygger lyor under kullfallna träd.

Skygg rördrom behagade visa sig

Tyskarna är dock lite besvikna. De är ornitologer allihop, och så här års är det ganska tyst i skogen. Lite kungsfågel i grenverken, mesar här och var. Då och då smyger en lärkfalk över en äng. Lägrets klockarfar, brukstjänstemannen Mauritz Magnusson, som känner vartenda träd och djur i trakten, lyckades infånga några av falkarna, och ornitologerna hjälpte med stor förtjusning till att ringmärka.

Sin stora dag hade de när ornitologen Erik Rosenberg från Örebro orienterade dem kring Oset, där smalnäbbade simsnäppor och grönbenor betade och den sällsynte och skygge rördrommen behagade visa sig. Fiskgjusarna blev också föremål för kameraskott.

Entomologerna går aldrig ut utan fjärilshåvar, och på parad i biblioteksstället sitter redan en mängd sydliga fjärilar som en ångermanländning införlivat med sin samling jämte stora videbocken, en nära 3 cm lång skalbagge, och stora hornstekeln med långa horn. Entomologerna håller också gärna till nere vid sjöstranden och silar plattmaskar och annat smått i provrör för vidare befordran till zoologen Anne von Essen, som examinerar i mikroskop.

Fil. dr Nils Dahlbeck har varit nere och finkammat floran, och det är ju dess bättre mindre utblommat än fågeltyst. Men när skall studerande ungdomar samlas? På våren under fåglarnas häckning pågår skolorna, och höstens tätaste fågelsträck kommer först under höstterminen.

Lägerbål, vanligt snack

Egentligen är Anne von Essen mycket förvånad över att lägret verkligen blev av. SFU är ingen rik förening, men Gustaf V:s 90-årsfond, Turistföreningen och flera privatpersoner hjälpte till med finanserna, och resultatet blev lyckat, summerar ledarinnan. Varje kväll är det lägerbål och prat om dagens erfarenheter och sång på alla språken.

— Men när vi ligger och skall somna i tälten är det snack om annat också — åtminstone i flicktälten, säger ett offer för den verkligt vetenskapliga sanningskärleken.

Barbara

PRESSGRANNAR

Malenkovs uppgift att Rysslands tekniker kan göra vätebomber tycks inte ha imponerat alltför mycket på den västerländska expertisen, skriver Upsala Nya Tidning (fp):

Den håller sig till fakta: att inga experimentella väteexplosioner inregistrerats någonstädes utanför Amerika, och att teoretisk kännedom om principerna för bomben i fråga inte är detsamma som att konstruera den. Försprånget anses alltså fortfarande vara på Amerikas sida. Men Malenkovs bomb, den må vara propaganda eller verklighet, understryker vad atomexperten Urey och andra sedan länge varnat för: att ett atomkrig skulle bli en katastrof för hela världen.

Världspressens kommentarer till Malenkovs senaste anföranden har emellertid i större utsträckning knutits till hans fraser om Tyskland, Korea och Atlantpakten:

De gick alla i gammal, känd stil: Tyskland är föremål för imperialistiska erövringsförsök väster ifrån, Koreakriget började av amerikanerna, A-pakten är en anfallsorganisation. Sådana tillvitelser ger intet lovande perspektiv för en fyrmaktskonferens. De minskar också betydelsen av ett inlägg i talet som eljest kunde varit värt att uppmärksammas, nämligen det som handlade om FN. Förenta nationernas främsta uppgift är att hindra angrepp, så föll faktiskt Malenkovs ord enligt radioreferatet.

Det föreföll nästan, slutar den citerade tidningen, som om Malenkov vore ute efter FN:s hjälp mot Syngman Rhees storkoreanska aspirationer.

Aftonposten (h) framhåller att Malenkovs uttryckssätt var en aning svävande:

Vetenskapen kan numera med rätt stor säkerhet registrera en atomexplosion, varhelst på jordklotet den inträffar, och instrumenten gör det också möjligt att skilja på bomber av olika slag. Nu påstår expertisen, att inga som helst spår efter en vätebombexplosion i Ryssland har förmärkts, och granskar man närmare Malenkovs formulering skall man finna att det icke utsägs att Sovjet skulle ha färdiga vätebomber.

"Regeringen anser det nödvändigt att underrätta högsta sovjet att USA inte heller har monopol på framställningen av vätebomben", hette det.

Ordet "framställning" är i detta sammanhang rätt mångtydigt, eftersom det kan innebära snart sagt vad som helst alltifrån att man känner till fabrikationsprinciperna och till en faktisk produktion:

Att ryssarna har reda på vätebombens hemlighet är ingen nyhet. Atomspionerna har skött sig med den äran, men även om inget spionage förekommit skulle de sovjetiska atomforskarna ändå förr eller senare ha löst problemet. Malenkovs uttalande är därför i själva verket inte så sensationellt som det i förstone vill synas.

Kapplöpningen mellan öst och väst gäller inte så mycket de grundläggande vetenskapliga rönen som fastmer den totala produktionsförmågan av strategiskt och taktiskt användbara atomvapen av skilda typer. Där har Förenta staterna med sina enorma industriella resurser en klar överlägsenhet.

En grupp ryska baptister på besök i Sverige har talat om sin frihet i Sovjet och om den ryska fredsrörelsen. De kunde inte förstå varför svenskarna och andra västerländska kristna ställde sig så kallsinniga till den ryska fredspropagandan. Nej, det är möjligt, för att inte säga troligt, att ryska baptister och andra troende kristna i Sovjetriket icke kan förstå detta, förklarar Svenska Morgonbladet (fp):

Ty huru skulle de kunna det? Vad vet de om motiven till denna västerländska skepsis inför den ryska fredsoffensiven — vad vet de om de fakta varpå denna "kallsinnighet" vilar? Ingenting!

De är som födda i en tunna och matade genom sprundet i så gott som hela sitt liv — matade med kommunistisk propaganda och undanhållna en allsidig nyhetsförmedling och information:

Hur ska de veta något om de fredsansträngningar som Västerlandet bemödar sig om, åtminstone ibland, och som de kristna söker uppmuntra. Eller hur ska de ryska baptistpastorerna veta något om sina politiska ledares krigiska aktioner och angrepp på andra folk, när ingenting får berättas därom och ingenting av vad de allsmäktige och ofelbara företar sig får kritiseras? Vad vet dessa isolerade och i mångt och mycket okunniga ryska baptister om de hundra tusen balter, barn och vuxna, som obarmhärtigt deporterats från sina hem till okända orter, och detta utan dom och rannsakan? Vad vet de om de av ryska regeringen understödda kommunistiska krigsangreppen på Sydkorea, mitt under den våldsammaste kommunistiska "fredsoffensiven" under rysk ledning? Vad vet de om våldsannekteringen av Balkan och Baltikum? Vad vet de om de tio miljoner slavar i de ryska koncentrationslägren och slavarbetslägren?

Grov oaktsamhet präglade bondeförbundsledarens uttalanden i skattefrågorna på söndagen i Kyrkhult i Blekinge, skriver Sydsvenska Dagbladet (h):

Sålunda påstod han bl. a., att den statliga inkomstskatten sänkts, exempelvis med omkring 15 procent för gifta med upp till 20.000 kr. inkomst. Vad tror hr Hedlund, att de skattskyldiga har för glädje av sådana sänkningar på papperet, eftersom det stora flertalet samtidigt flyttas upp i skatteskalorna genom inkomster som är högre på papperet? En gift skattskyldig i Malmö med exempelvis 6.000 kr. inkomst före inflationen hade enligt 1947 års riksdagsbeslut att betala 365 kr. i statsskatt. Han behöver för att bevara samma levnadsstandard nu tjäna omkring 7.800 kr. Den skatt, som utgår härpå enligt 1952 års beslut, är 544 kr. Eftersom den tidigare utgående statsskatten vid en jämförelse bör omräknas i 1952 års penningvärde, blir ifrågavarande belopp 475 kr. I verkligheten blir det alltså här en skattestegring med 69 kr. eller i det närmaste 15 procent i stället för en sänkning med 15 procent.

Hr Hedlunds uppgifter är tydligen lika missvisande vare sig det gäller hans egna eller andras skatter.

Polion tilltar i Kristianstads län, KA-förband isolerat efter dödsfall

Barnförlamningsepidemin ökar på ett alltmera oroväckande sätt i Kristianstads län. Inalles har 13 poliofall under den senaste tiden införts till Kristianstads epidemisjukhus. På tisdagen avled en av de sjuka, 21-årige värnpliktige Sten Fröjd från Yngsjö, som insjuknat i barnförlamning under fälttjänstövningar utanför Karlskrona.

Flertalet barnförlamningsfall emanerar från trakten kring Broby och Knislinge, omtalar epidemisjukhusläkaren Arnold Gahrton. Dess bättre är många fall relativt lindriga, flera till och med utan förlamningar. Paratyfusepidemin inom Kristianstads län har nu mattats, men ännu vårdas ett 15-tal fall, de flesta från Ängelholm. (DN, Kristianstad.)

150 kustartillerister polioisolerade

Som följd av att värnpliktige kustartilleristen Sten Fröjd från Yngsjö avlidit i polio har hela den förläggning — på Aspö i Karlskrona skärgård — han tillhörde isolerats. Övningar och dylikt fortsätter, men alla permissioner är indragna.

Fröjd reste på fredagskvällen till hemmet på permission och kände sig då inte på något sätt sjuk. På söndagen intogs han på epidemisjukhuset i Kristianstad, där han avled på måndagen. Fröjd var till yrket chaufför och efterlämnar hustru och ettårig son.

Karlskrona kustartilleriregemente på Aspö har en förläggning på 150 man, såväl officerare som underofficerare, stamanställda och värnpliktiga från olika delar av landet.

Omkring 100 man, officerare, underofficerare och värnpliktiga vid KA 2, har nyligen varit isolerade på Almö 12 dagar. Denna isolering har numera hävts. (DN, Karlskrona.)

Årets andra dödsfall i polio på Gotland

Ett nytt dödsfall i polio — det andra på Gotland i sommar — har inträffat i det att 38-årige lotsen Paul Hagström från Slite avlidit på epidemisjukhuset i Visby. Han hade varit sjuk i en veckas tid. På epidemisjukhuset finns för närvarande ett misstänkt fall av polio. (DN, Visby.)

Borlänge frisk stad fri från epidemier

Borlänge är en frisk stad, åtminstone när det gäller epidemiska sjukdomar. Hälsovårdsnämnden har låtit undersöka 200 livsmedelsarbetare, och alla prov har varit negativa, både ifråga om paratyfus och andra epidemiska sjukdomar. Barnförlamning och difteri är mycket sällsynta i staden, likaså scharlakansfeber.

Staden är också ovanligt fri från råttor. Där det förr varit gott om dem finns nu inte ett spår.

(DN, Borlänge.)

Operation Trelleborg fick marinchefsberöm

Den till Trelleborg i sommar sammandragna minsveparflottiljen under benämning "Operation Trelleborg" inspekterades på tisdagen av marinchefen, amiral Strömbäck, som uttalade sin tillfredsställelse över operationen, vilken varit till utomordentligt gagn för marinens minsveparskola. Denna får eljest i huvudsak nöja sig med teoretisk undervisning.

Amiralen hade funnit såväl personal som fartyg i mycket god trim, och han uttryckte en alldeles speciell tillfredsställelse med de för året helt nya svepfartygen av typ M 51, vilka visat sig äga mycket bra manöver- och svepegenskaper.

Till sist ville marinchefen ge uttryck åt förhoppningen att denna sommars svepning verkligen skall bli handelssjöfarten till praktiskt gagn, så att man skulle kunna få området minfrittförklarat, vilket skulle innebära en förkortad väg för handelsfartygen på väg till och från Östersjön. (TT, Trelleborg.)

DAGENS NYHETER

TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1

Telefon 22 40 00

för rikssamtal: 22 40 20

Telegramadress: *Dagsnyheter*

Postgiro- 1616 (för annonser)
nummer 1617 (för prenumeration)

Chefredaktör: *Herbert Tingsten*
(Träffas säkrast kl. 13.30—14.30)

Politisk huvudredaktör: *Leif Kihlberg*

Redaktionschef och ansvarig utgivare: *Sten Hedman*

Dagens Nyheters Aktiebolag: Verkst. direktör: *Helge Heilborn*

PRENUMERATIONSPRISER
fr. o. m. 1 augusti 1953
A - Stockholmsupplagan

		Stor-Sthlms tidningsområde	Övriga landet
Månad	kr.	6:50	6:—
Kvartal	„	19:—	17:50

ANNONSPRISLISTA
daterad 1/1 1953 tillhandahålles på begäran.

Dagens Nyheters tryckeri, Stockholm 1953.

Flygbyggarpionjär har certifikat nr 4

Innehavaren av Sveriges äldsta flygcertifikat, nummer 4 — de som hade 1—3 är döda — f. flygdirektören Lars Fjällbäck fyller 70 år på lördag. Certifikatet tog han vid 29 års ålder, så det är ett tag sedan man började flyga i det här landet. Farten var lite lugnare då — 60 kilometer i timmen ungefär.

— Det var på en Blériotmaskin jag lärde mig flyga, samma sorts plan som han gjorde den berömda flygningen över Engelska kanalen med, berättar hr Fjällbäck. Egentligen var det inte så mycket flygningen som tillverkningen jag var intresserad av, men att komma in på Blériots ritkontor gick inte, så jag lärde mig flyga i stället och passade samtidigt på att rita av konstruktionen — det var inte så noga med tillverkningsrätten på den tiden.

Lars Fjällbäck

Jag var 29 år gammal och egentligen skeppsbyggare, men jag blev biten av flyget på allvar, slutade mitt arbete och satsade lite pengar jag hade och byggde med två arbetares hjälp ett plan som jag själv ritat. Konstruktionen var mest lån från olika håll, det bästa jag sett utomlands, och den kallades med rätta "Bastarden". Det planet flög jag och ingenjör Tord Angström, som har certifikat nr 5, ett par år, och 1914 köpte staten det till skolflygplan.

Sedan slog vi oss ihop fem stycken och byggde ett plan som såldes till fälttelegrafkåren. Den köpte ett par plan till av mig när jag sedan fick egen firma. Det var dock bara ett par år jag hade den, sedan var jag ett kort tag i Södertälje verkstäder, som byggde flygplan och hade flygbaronen Calle Cederström som direktör. Sedan startade han och jag och några till ett nytt bolag, som också byggde flygplan, tills krigets slut satte stopp för all tillverkning.

Sedan blev jag teknisk ledare vid flottans flygverkstäder och var kvar där till 1926, då flygvapnet bildades genom sammanslagning av flottans och arméns flygavdelningar. Och i flygvapnet stannade jag tills jag blev pensionerad för tio år sedan.

Strand slasktratt, badförbud saknas

Beklämmande sanitära förhållanden har avslöjats vid stranden i Glufslöv, ett par mil söder om Hälsingborg, där latrintömning, matavfall och sopor sprider en olidlig stank.

Det vimlar av råttor på platsen, vilka är särskilt farliga när det gäller överförandet av paratyfussmitta, eftersom råttor är första klassens bacillbärare. Hälsovårdsnämnden har satt upp anslag att förorening av stranden och vattnet är förbjuden, men detta ignoreras helt av befolkningen, som ofta häller ut både slask och annat avfall direkt i vattnet då man saknar avstjälpningsplats. Något badförbud finns inte heller.

På många håll leker barnen i vattnet endast något hundratal meter från faroställena. Hälsovårdsmyndigheterna har ännu inte kunnat göra något åt saken då markägarna är ovilliga att upplåta mark till avstjälpningsplatser.

(DN, Hälsingborg.)

Annons.

Regelbunden klädvård lönar sig bra. Kläderna bli som nya efter en behandling hos Saltsjöbadstvätten. Ring 19 02 80 om hämtning.

TRANSPORT-FÖRSÄKRINGAR
— av alla slag —
ATLANTICA
GÖTEBORG Tel. 17 17 60
STOCKHOLM Tel. 11 36 35

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.